

Taktiksel Kentleşme, Çocuk Hakları ve Katılım

Bahadır KEŞAN

Maltepe Belediyesi - Strateji Geliştirme Müdürü

mail: bahadir.kesan@maltepe.bel.tr

Çocuk Hakları, Kent ve Çocuk Katılımı

BM Çocuk Hakları Sözleşmesinde bahsedilen evrensel haklar

- **Yaşama ve Gelişme** Hakkı
- Bir İsmi ve Vatandaşlığa Sahip Olma Hakkı
- Sağlık Hizmetlerinden Faydalanabilme Hakkı
- Eğitim Hakkı
- **İnsani Şartlarda Yaşam** Hakkı,
- İstismar ve İhmalden Korunma Hakkı,
- Ekonomik Sömürüden Korunma Hakkı (Çocuk İşçiler)
- Uyuşturucu Bağımlılığından Korunma Hakkı
- Düşünce ve **ifade özgürlüğü** Hakkı
- **Oynama, Dinlenme, Eğlence** ve **Kültürel Faaliyetler** için Zamana Sahip Olma Hakkı.

Maltepe Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı

Anahtar Kelime	Eşitlikçi	İlgili SKH	 							
Amaç 2	Tüm Canlıları Farklılıklarıyla Kapsayan, Hak Temelli, Bilimsel, Adil, Güvenli ve Eşitlikçi Bir Kent Yaratmak									
Hedef 2.2	Çocuk Dostu Kent Uygulamalarını Yaygınlaştırmak									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	İzleme Sıklığı	Rap. Sıklığı	
2.2.1 Yeni Yapılan Çocuk Oyun Sistemi Sayısı (Adet)	%15	3	5	5	5	10	10	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.2 Revizyonu Yapılan Çocuk Oyun Sistemi Sayısı (Adet)	%15	6	5	5	5	10	10	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.3 Gündüz Çocuk Bakım Evlerinde Ücretli Eğitim Gören Çocuk Sayısı (Kişi)	%15	230	245	350	455	480	550	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.4 Gündüz Çocuk Bakım Evlerinde Ücretsiz Eğitim Gören Çocuk Sayısı (Kişi)	%15	23	20	25	30	35	40	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.5 Gündüz Çocuk Bakım Evlerinde Eğitim Gören Kaynaştırma Öğrencisi Sayısı (Kişi)	%10	12	5	15	20	25	30	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.6 Taşınan Öğrenci Sayısı (Kişi)	%20	1,490	1,860	2,325	2,910	3,635	4,545	Yılda Bir	Yılda Bir	
2.2.7 Oyuna Açık Sokak Etkinlik Sayısı (Adet)	%10	0	0	0	0	12	12	Yılda Bir	Yılda Bir	

Maltepe Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı

Anahtar Kelime	Katılımcılık	İlgili SKH	17 MALTEPELİLİK İNŞAATLARI
----------------	--------------	------------	----------------------------

Amaç 1	Kaynak Kullanımı, Planlama, Karar Alma ve Uygulama Aşamalarına Tüm Paydaşların Katılımcı, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Dâhil Olduğu Bir Kent Yaratmak									
Hedef 1.3	Aktif Vatandaşlığı, Maltepelilik Bilincini ve Aidiyet Duygusunu Artırmak									
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	İzleme Sıklığı	Rap. Sıklığı	
1.3.1 Gönüllü Katılımı ile Yapılan Kültürel Etkinlik Sayısı (Adet)	%30	0	35	36	35	35	35	Yılda Bir	Yılda Bir	
1.3.2 Aktif Vatandaşlık ile Gerçekleştirilen Proje ve Faaliyet Sayısı (Adet)	%35	0	0	1	1	1	1	Yılda Bir	Yılda Bir	
1.3.3 Taktiksel Kentleşme ile Dönüşümü Sağlanan Açık Alan Sayısı (Adet)	%35	0	0	3	3	3	3	Yılda Bir	Yılda Bir	
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü									
Riskler	Uygulama Alanlarının Sınırlı Olması									
Faaliyet ve Projeler	Gönüllü Katılımı ile Yapılan Kültürel Etkinlikler Düzenlemek, Aktif Vatandaşlık ile Gerçekleştirilen Projeler ve Faaliyetler Belirlemek, Taktiksel Kentleşme ile Dönüşümü Sağlanan Açık Alanlar Yaratmak									
Maliyet Tahmini	1,022,186.15 ₺									
Tespitler	Gönüllü Vatandaşlık, Maltepelilik Bilincinin ve Aidiyet Duygusunun Yetersiz Kalması									
İhtiyaçlar	Gönüllü Vatandaşlık, Maltepelilik Bilincinin ve Aidiyet Duygusunu Yükseltmek									

TAKTİKSEL KENTLEŞME

- Taktiksel kentleşme yapıları çevrede **küçük ölçekli, geçici iyileştirmeler** yapmak anlamına gelir.
- Projeler genellikle düşük maliyetli, geçici ve açıklayıcıdır.
- Bitmiş bir çözüm sağlamak yerine kentsel ortamların nasıl geliştirilebileceğini gösterir.

Faydaları

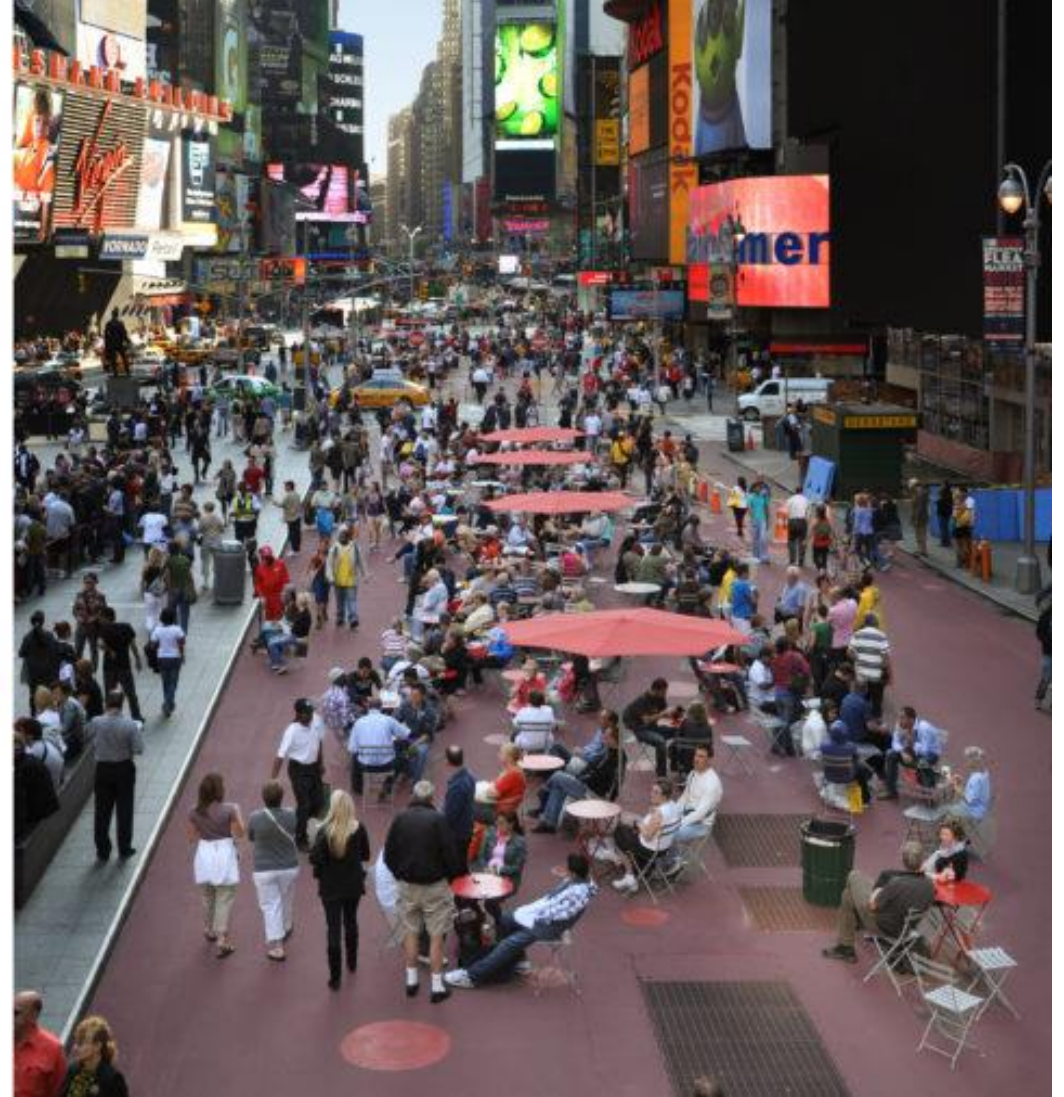
- Tepkileri ve kargaşayı azaltmak
- Maliyetleri düşürmek ve ertelemek
- Tasarımın etkinliğini ölçme şansı elde etmek
- Hataları yatırımdan önce önlemek
- Riskleri azaltmak
- İnsanların yeni fikirlere alışmasını sağlamak
- İmkansız görünen uygulamaları deneme şansı yakalamak

TAKTİKSEL KENTLEŞME ÖRNEĞİ

New York / Times Meydanı 2008

New York / Times Meydanı 2010

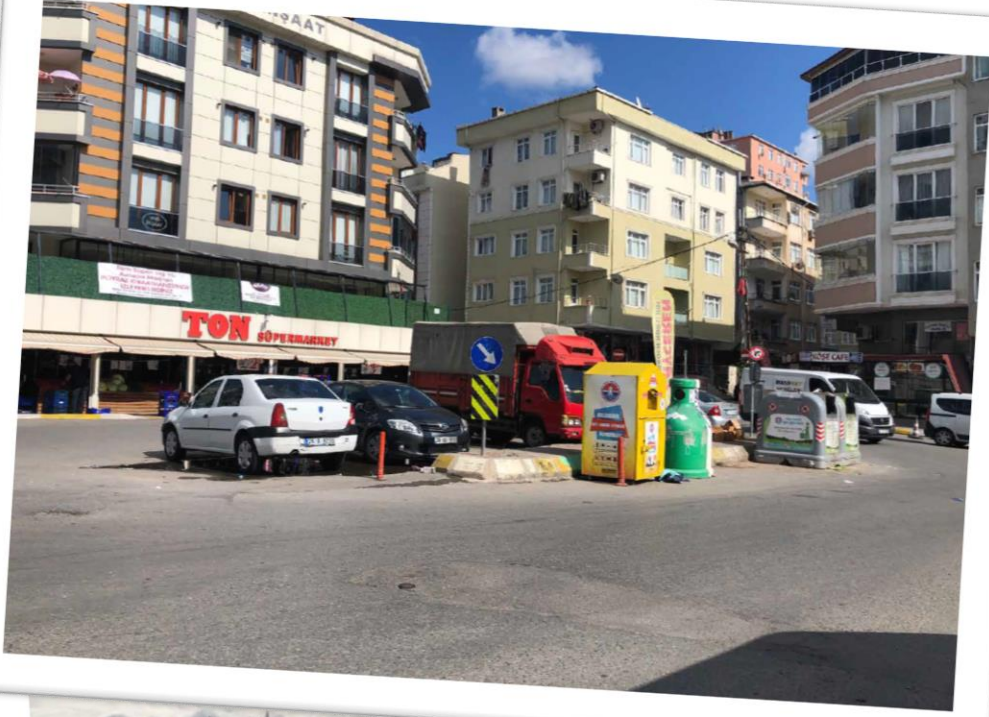
Zümrütevler Taktiksel Kentleşme Projesi

Projenin amacı

- 86.132 nüfuslu meydanı olmayan Zümrütevler Mahallesine yayalaştırılmış bir meydan kazandırmak,
- bunu yaparken taktiksel kentleşme yönteminden yararlanarak büyük yatırım öncesi tasarım hatalarını tespit edebilmek,
- tasarım aşamasına, prova yöntemiyle özellikle çocuk, yaşlı, engelli gibi dezavantajlı gruplar dahil tüm halkın katılımını sağlamak,
- radikal ve riskli görünebilecek fikirlerle deneme şansı vererek tüm iç ve dış paydaşlar tarafından mümkün olduğunun görülmesini sağlamak.

Alan proje öncesi yayalar için güvensiz otomobil öncelikli bir haldeydi

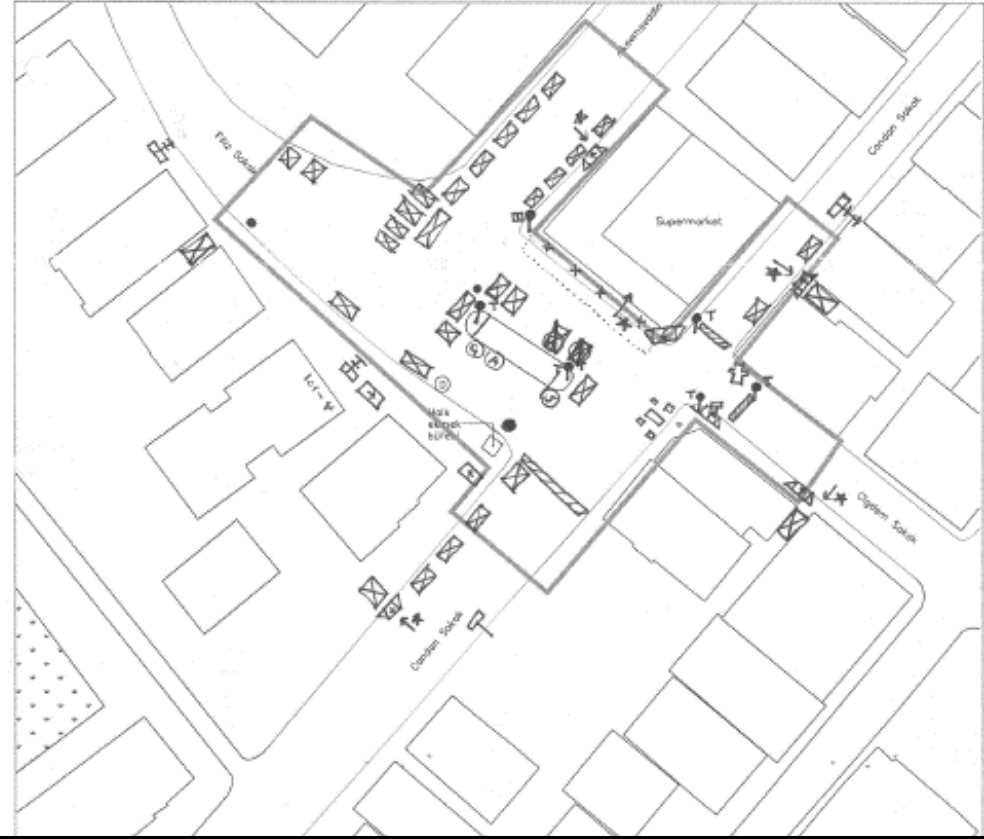
Sokak Koşulları

Sokakın bulunduğu yerin alanı çizerek belirtiniz. Çiziminde kaldırımlar, bitiş çaprazları, giriş çıkışları, bahçeler, su tesisatları, sokak çöplüğü, sokak işaretleri, kaldırım keskinliği, engelleri ve benzer özellikleri belirterek sokaktaki hareketleri gösterin. Alanın bulunan binalara ve diğer kullanıcılara belirtin. (Alt kat dikdört, üst kat konut gibi) Açıklamalı foto ile başlayıp sokakta bulunan diğer öğeleri ekleyin.

FORMU DOLDURAN Kaan
TARİH 12/03/12 GÜN Perşembe
ZAMAN DİLMİ 09:30 - 10:15
HAVA DURUMU ☀️ ☁️ SICAKLIK 22 °C
PROJE İSMİ _____
YER _____
NOTLAR _____

ACIKLAMA Dayanıklı sokakta bulunan diğer öğeleri ekleyin

★	Gözet (Ölçer, Dikiler...)	SS	Sokak Sınırı	⊗	Sokak	+	Yangın Mühürü
⊗	Kaldırım Kaldırma	⊙	Çöp Kutusu	⊕	Çukurluk	A	Atık Kutusu
⊕	Park / Yeşil Alan	P	Post Kutusu	⊖	Yol Geçidi	⊖	Sokak Tabakası
⊖	Atık	⊖	Refüj İzinde	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası
↑	Trafik Lambası	⊖	Yaya Geçidi	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası
⊖	Kaldırım Keski / Kenge	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası
⊖	Araç Park Yeri	⊖	Sokak Tabakası	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası
⊖	Büyük Alan Elemanı	⊖	Ortama Dönük / Bank	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası
⊖	Diğerleri	⊖	Ortama Dönük / Bank	⊖	Sokak Lambası	⊖	Sokak Tabakası

Veri Toplama Haritası

FORMU DOLDURAN İlayda
TARİH 12/03/12 GÜN Perşembe
ZAMAN DİLMİ 09:30 - 09:45
HAVA DURUMU ☀️ ☁️ SICAKLIK 22 °C
PROJE İSMİ _____
YER Zümrütevler Mahallesi
NOTLAR _____

ACIKLAMA

—	Çalışma Alanı Sınırı
⊖	Yaya Sayımı - Kaldırım
⊖	Yaya Sayımı - Yaya Geçidi
⊖	Araç Sayımı - Yıl (y) + Sinyal (s)
⊖	Hız - Seyir (s) + Dönüş (d)

Veri toplama föyleri

Yaya Sayımı: Yaya Geçidi

FORMU DOLDURAN CANM

TARİH 16/05 GÜN 16:20 (Zaman Dilimi)

ZAMAN DİLİMİ 16:05 - 16:20

HAVA DURUMU SICAKLIK 8 °C

PROJE İSMİ _____

YER _____

NOTLAR Yaya geçidi

Sayım Yeri Haritası: (Sayım yapıldığı yeri ve yaya geçitlerini işaretleyin)

Yaya Kategorisi: Sokak koşullarında önem arzeden yaya kategorilerini belirleyip sayımı yapmak için aşağıdaki alanı kullanın. Formda bulunan kategoriler içinden seçim yaparak veya kendi kategorilerinizi oluşturarak formu düzenleyin. Sayım yaparken yayaların davranışlarını (yürüme & koşma) kaydedin. Bulduğunuz mahallenin koşullarına göre çevresel faktörleri "Çevre" kısmına ekleyin. Örnek: Yürüme / Koşma

Kategori	Bebek ve Küçük Çocuk 0-5 Yaş	Çocuk 5-12 Yaş	Genç 12-20 Yaş	Yürüyen Yetişkin 20-64 Yaş	Yürüyen Yaşlı 65+ Yaş	Ergeli	Toplam
Yaya Geçidi	0	11	6	17	4		32
Yaya Geçidi Kullanmadan Karşıya Geçen							
Yaya Geçidi Kullanmadan Karşıya Geçen			3	1			4

Yaya Sayımı: Kaldırım

FORMU DOLDURAN BEY2A

TARİH 13/09/19 GÜN ÇUMA (Zaman Dilimi)

ZAMAN DİLİMİ 08:30 - 08:45

HAVA DURUMU SICAKLIK 22 °C

PROJE İSMİ _____

YER _____

NOTLAR SUPERMARKET
AÇIK DEĞİL

Sayım Yeri Haritası: (Sayım yapıldığı yeri işaretleyin)

Yaya Kategorisi: Sokak koşullarında önem arzeden yaya kategorilerini belirleyip sayımı yapmak için aşağıdaki alanı kullanın. Formda bulunan kategoriler içinden seçim yaparak veya kendi kategorilerinizi oluşturarak formu düzenleyin. Sayımlarınız 15 dakikalık aralıklara bölün. Eğer yaya trafiği fazlaysa, kaldırımda ve yolda yürüyenleri ayrı ayrı sayın. Bu durumda 10 dakikalık aralıklar kullanın.

Kategori	Bebek ve Küçük Çocuk 0-5 Yaş	Çocuk 5-12 Yaş	Genç 12-20 Yaş	Yürüyen Yetişkin 20-64 Yaş	Yürüyen Yaşlı 65+ Yaş	Ergeli	Toplam
Kaldırım	3	72	15	67			157
Araç Yolu							
Araç Yolu		4	2	4			10
Toplam	3	76	17	71			167

Veri toplama föyleri

Araç Sayımı

FORMU DOLDURAN COŞKUN

TARİH 12/09/19 GÜN PERŞEMBE
gün ay yıl gün ay yıl
(Pazartesi, Salı...)

ZAMAN DİLİMİ 15:15 - 15:30

HAVA DURUMU SICAKLIK
 ☀ ☁ ☔ → 8 25 °C

PROJE İSMİ Zümrütevler

YER Zümrütevler

NOTLAR

Araç Kategorisi: Sokak koşullarında önem arzeden araç kategorilerini belirleyip sayımı yapmak için aşağıdaki alanı kullanın. Sayımı trafik şartlarına ve trafik işlemlerine göre organize edin. Formda bulunan kategoriler içinden seçim yaparak veya kendi kategorilerinizi oluşturarak formu düzenleyin.

Araç	Diobüsü	Ağır Araç	Bisiklet	Motorsiklet	Dönen Araç	Minibüs	Ticari	Servis	Taksi
33+10	3+0	2+0	1	5+1	1	4+0	16+2 4+2	2+0 7+0	7+1

A. Şerit	B. Şerit	3. Şerit	4. Şerit	Araç Kategorisi (Araç Sayısı)	Fade Tarama Yeri (Yük Sayısı)
Δ // S* / M /	//// ↓ ▲ // Δ				
S* ↓ // T ↓	// T Δ ▲ //				
Δ / S* T Δ S*					
Δ ▲ // M Δ ↓					
/ X Δ / T Δ Δ					
Δ ↓ ▲ / M Δ					
. / Δ Δ T / X					
M // T // Δ					
▲ Δ Δ / S* Δ /					
/ S S* T S // //					
/ M X / ↓ //					
/ S* ▲ / T □ □					

Araç Seyir Hızı

FORMU DOLDURAN NIĞOL A

TARİH 12/09/19 GÜN PERŞEMBE
gün ay yıl gün ay yıl
(Pazartesi, Salı...)

ZAMAN DİLİMİ

HAVA DURUMU SICAKLIK
 ☀ ☁ ☔ → 8 25 °C

PROJE İSMİ Zümrütevler

YER MALTEPE / ZÜMRÜTEVLER

NOTLAR

- TIME
- A. 12:35 - 13:50
 - B. 13:50 - 18:05
 - C. 18:05 - 18:20
 - D. 18:20 - 18:35

Hız Analizi *Topluluk verileri kullanarak beklenti alanları doldurun

F. Yüksek Hız (A) 29 (B) 24 (C) 11 (D) 16 Ortalama Hız

En Düşük Hız (A) 11 (B) 11 (C) 11 (D) 11 Hız Sınırı

Araç	Araç	Araç	Araç	↑	↑	S 23	Δ 25	Δ 18
(A)	11	--		(A)		S 43	Δ 13	▲ 13
19	--	--		11		S 44	Δ 21	▲ 19
--	13	11		14		S 16	Δ 18	▲ 21
--	14	14				S 24	▲ 16	▲ 23
11	--	--					Δ 24	Δ 16
27	24	13		(B)			▲ 13	
		13		13				
		--						
(B)	(C)			(C)		M 19	S --	Δ --
--	--					--	Δ 16	
11	11					M 18	Δ 13	
--	--					M 16	▲ 19	
--	--			(B)		M 14	Δ 16	
--	--					M 24	Δ 19	
11	11					--		
14						M 14		
13	(B)							
11	--					S --	Δ --	
--	13					S --	▲ --	
--	11							

Veri toplama föyleri

Aktivite Haritası

FORMU DOLDURAN KAAN

TARİH 12.09.19 GÜN Perembe
(Gün, ay, yıl) (Haftanın, yıl...)

ZAMAN DİLİMİ 15:45 - 16:00
(Başlangıç, bitiş)

HAVA DURUMU SICAKLIK
☀️ 24 °C

PROJE İSMİ

YER Şimşirtepe mah.

NOTLAR Alışveriş yapma
Okul çıkışı saat 20:00

Sayım Yeri Haritası: (Sayım yapıldığı yerin çevresini ve altındaki sokakların isimlerini belirtin)

Bilgi Formu

* Bu formu anket yaptığınız bölgeden aldığınız bilgiler ile doldurun. Gözetimden izlenilmeden okuyun.

FORMU DOLDURAN BEYA

TARİH 12.09.19 GÜN Salı
(Gün, ay, yıl) (Haftanın, yıl...)

ZAMAN DİLİMİ 16:00
(Başlangıç, bitiş)

HAVA DURUMU SICAKLIK
☀️ 25 °C

PROJE İSMİ

YER

NOTLAR Okunparkında

Sayım Yeri Haritası: (Anketin yapıldığı yeri işaretleyin)

	okul	alıştır	yaş	esep	okul	aktivite	okul	alıştır
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

YAŞ GRUBU: >10 11-20 21-40 41-60 60+

CİNSİYET: K E

* Bu form anketör tarafından doldurulabilir.

BU MAHALLEDE: YAŞIYORUM ÇALIŞIYORUM OKULA GİDİYORUM

* Dışarıya başka seçenek işaretlenebilir.

TORUN BAKMAYA GELİYORUM

BUGÜN BURADA OLMANIZIN SEBEBİ: ÇALIŞMA / EĞİTİM / ÇOCUK / ALIŞVERİŞ / ARKADAŞ GÖRÜŞMESİ / DİĞER

BURAYA NASIL GELDİNİZ: YÜRÜME / BİSİKLET / METRO / OTOBÜS / TAKSİ / ARABA / MOTORSİKLET / DENİZ / DİĞER

* Dışarıya başka seçenek işaretlenebilir.

PARKA

GÜNLÜK YOLCULUKLARINIZDA HANGİ ULAŞTIRMA SİSTEMLERİNİ KULLANIYORSUNUZ:

YÜRÜME / BİSİKLET / METRO / OTOBÜS / TAKSİ / ARABA / MOTORSİKLET / DENİZ / DİĞER

DIŞARIDA GEÇİRDİĞİNİZ VAKİTLERDE KAÇ ÇOCUĞA EŞLİK EDİYORSUNUZ? 0-1 yaş 1-5 yaş 5-12 yaş 3 yaş

* Farklı yaş gruplarına göre sayıları belirleyen alanların içine yazınız.

BU MEKANA NE SIKLIKLA GELİYORSUNUZ? NADİREN / HAFTADA BİR DEFA / HAFTADA BİR KAÇ DEFA / HER GÜN

BU MEKANDA ORTALAMA NE KADAR VAKİT GEÇİRİYORSUNUZ? YARIM SAATTEN AZ / 1 SAAT ARASI / 1 SAATTEN FAZLA

BU MEKANDA KENDİNİZİ NE KADAR GÜVENDE HİSSEDİYORSUNUZ: 😊 😊 😊 😊 😊

BU MEKANA GELİRKEN KENDİNİZİ NE KADAR GÜVENDE HİSSEDİYORSUNUZ: 😊 😊 😊 😊

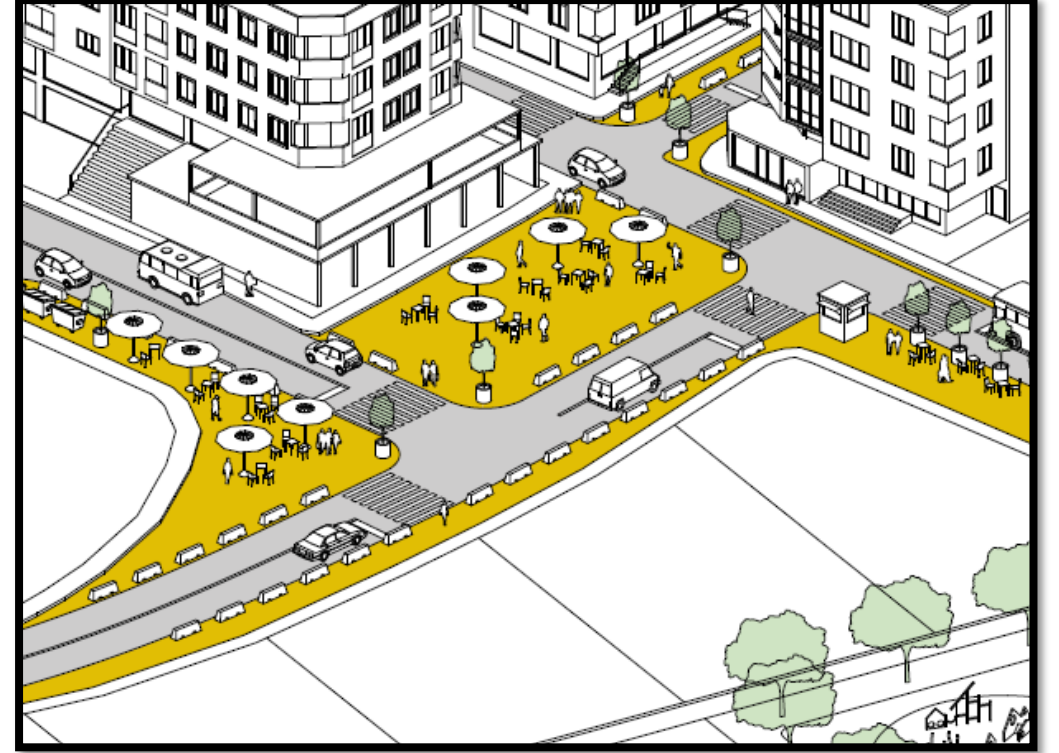
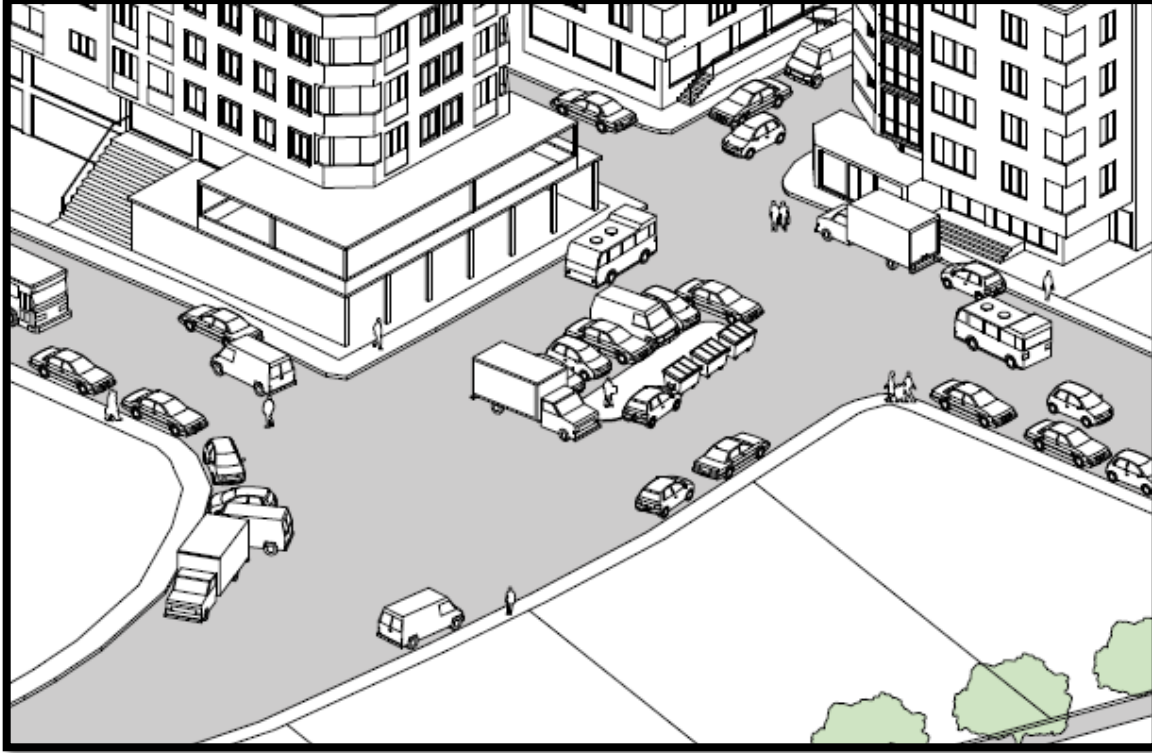
İLAVE NOTLAR:

KALDIRIM BEBEK ARABASI GÖK ZOR

MARKETE GİDECEKİMİŞ, BEBEKLE GİTMEMEK İÇİN VAZGEÇMİŞ.

Veri toplama föyleri

Proje Alanı Dönüşüm Önerisi

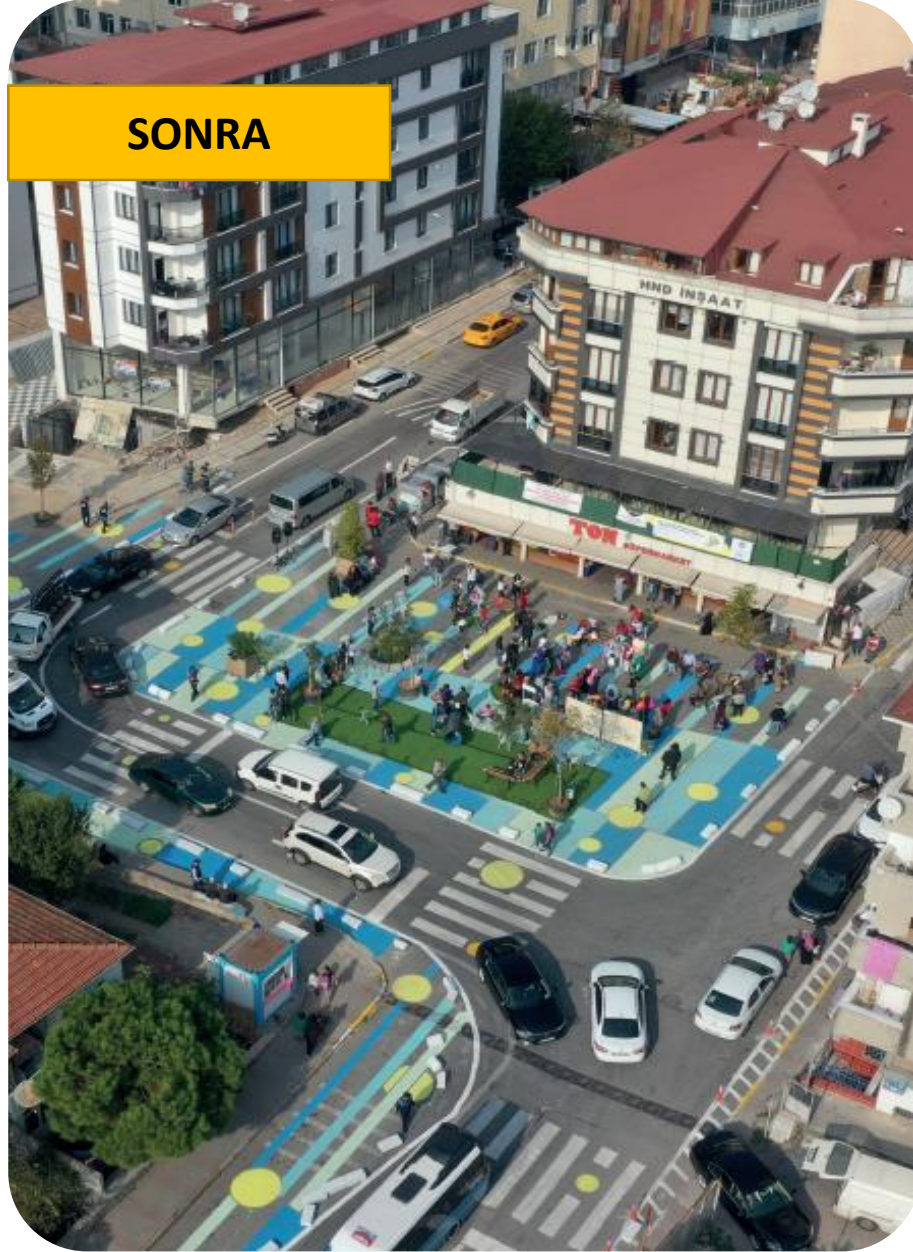

- Kentsel tasarım sürecine bölgede yaşayan tüm paydaşların simülasyon yöntemiyle katılmış olmaları projeyi özgün yapan en önemli etkidir.

ÖNCE

SONRA

Alan proje öncesi **dar kaldırımlar** ve **aşırı hızlı giden araçlar** yüzünden **yayalar için güvensiz** ve otomobil öncelikli bir haldeydi.

Meydanı olmayan mahalleye **meydan kazandırıldı**. Alan, **çocuk, genç, yaşlı, kadın, engelli** gibi dezavantajlı gruplara uygun hale getirildi. **Afet Toplanma** alanı kazanıldı.

SEVDİKLERİMİZİN GÜVENLİĞİ İÇİN TRAFİĞİN HIZINI AZALTIYORUZ!

Dünyada
her gün
500 çocuk
trafik
kazasında
hayatını
kaybediyor.

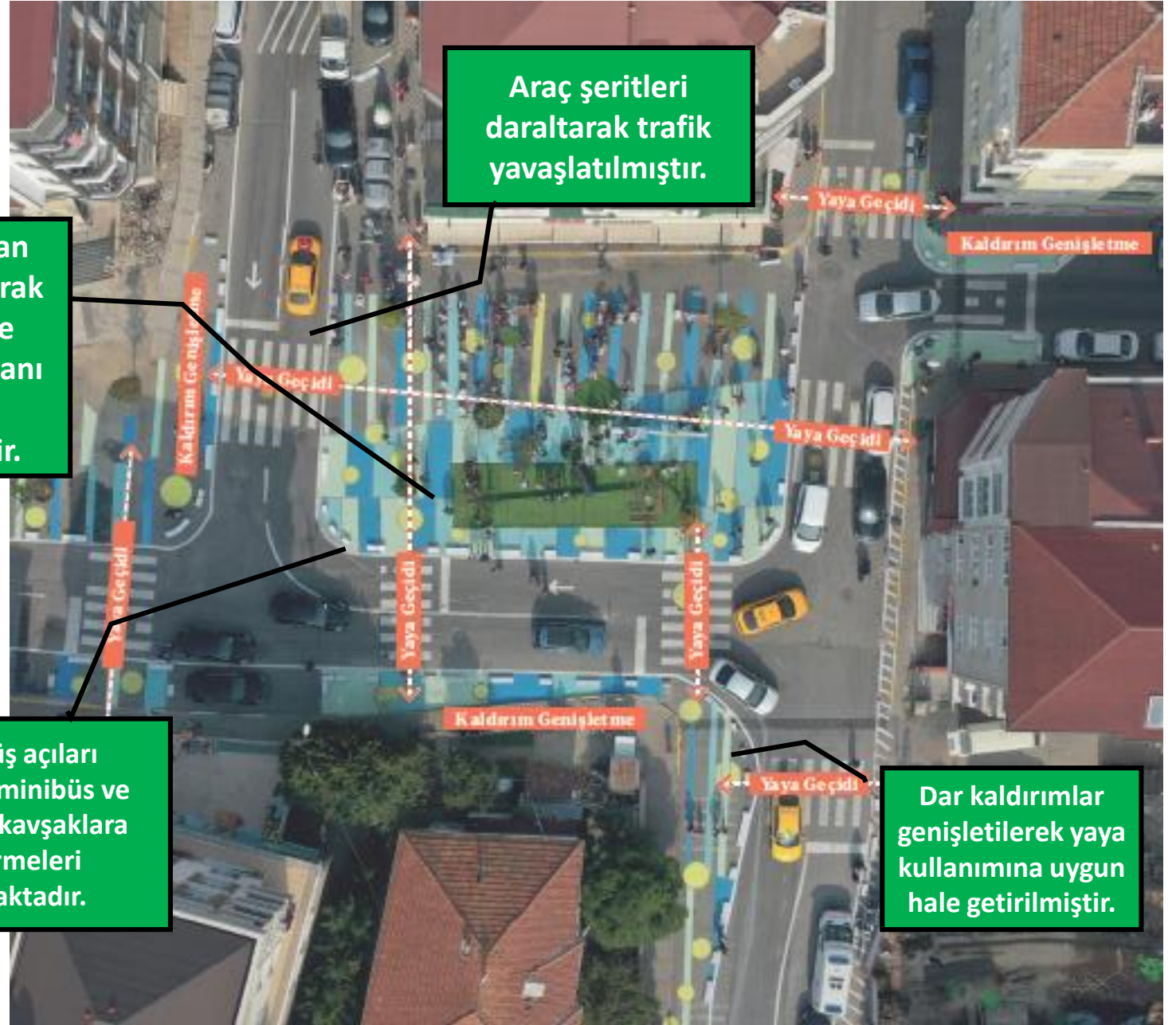
Türkiye'de 14 yaş altı
çocukların trafik
kazası sonucu
hayatını kaybetme
riski Avrupa ülkelerine
kıyasla 4 kat daha
yüksek.

1075 m² alan
yayalaştırılarak
meydan ve
toplanma alanı
haline
getirilmiştir.

Araç dönüş açıları
daraltılarak minibüs ve
otobüslerin kavşaklara
yavaş girmeleri
sağlanmaktadır.

Araç şeritleri
daraltarak trafik
yavaşlatılmıştır.

Dar kaldırımlar
genişletilerek yaya
kullanımına uygun
hale getirilmiştir.

Neler Kazandık?

1.075 m²
ALAN YAYALAŞTI

ALANI KULLANAN YAŞLI SAYISI
10 KAT ARTTI

ALANDA OYNAYAN
0-3 YAŞ ARASI ÇOCUK SAYISI
3,5 KAT ARTTI

ALANDA OYNAYAN
5-12 YAŞ ARASI ÇOCUK SAYISI
2 KAT ARTTI

SOKAKTA GÜVENSİZ
HİSSETME ORANI %75'DEN
%24'E GERİLEDİ

Bir taşıt bir yayaya çarptığında
- 30 km/s hızla gidiyorsa **1. Kattan**
- 50 km/s hızla gidiyorsa **4. Kattan**,
- 90 km/s hızla gidiyorsa **9. kattan**
düşme etkisi yaratır.

Çocuklarımızı
çarpışmalardan
korunmak için
araç hızları
Saatte 20 km'ye
düşürüldü

VAKİT GEÇİRME

Uygulama sonrasında meydana **vakit geçiren kişi sayısında %72 oranında artış** gözlemledik. Hafta içi öğleden sonra yapılan gözlemlere göre bebek ve küçük çocuk sayısı **3,5 kat**, 5-12 yaş çocukların sayısı ise yaklaşık **2 kat arttı**. Yine bu gözlemlere göre çocukların **%61'i arkadaşlarıyla** grup halinde oynarken **%21'i tek başına**, **%18'i ise bakım vereni ile oynuyordu**. Ayrıca gün boyunca meydana vakit geçiren **yaşlıların sayısı 10 kat arttı**.

YAYA KULLANIMI

Yapılan sayımlarda meydana geçen **yaya sayısında %21 artış** gözlemlendi, **kaldırım kullanımı ise %30 oranında arttı**. Çocukla birlikte yürüyen yetişkin sayısı **%16 artarken**, sokaklarda yalnız yürüyen çocuk sayısı ise **%43 artış** gösterdi; **yalnız yürüyen çocukların %89'u işaretlenen güvenli alandan yürüdü**.

GÜVENLİK HİSSİ

Uygulama öncesinde 107 kişinin **%75'i sokaklarda güvende hissetmiyordu**, **%17'si tarafsız kalmıştı**. Buna karşılık uygulama sonrasında sokaklarda **güvensiz hissedenlerin oranı %24'e indi**. Ayrıca, uygulama öncesinde **%68 karşıdan karşıya geçerken güvende hissetmediğini** söylüyordu. Uygulama sonrası yaptığımız görüşmelerde bu oranın **%25'e gerilediğini** gördük.

Teşekkürler

Bahadır KEŞAN

Maltepe Belediyesi - Strateji Geliştirme Müdürü

mail: bahadir.kesan@maltepe.bel.tr